

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 12. septembar 2023.godine

RTS- "Eris", nova podvarijanta omikron soja kovida-19 - ima li razloga za strah

BLIC- Odobrena upotreba unapređenih vakcina protiv kovida 19, moći će da se koriste krajem septembra

BLIC- "BUM-BUM DANA" Predlozi ministarke zdravlja Danice Grujičić koji su "eksplozirali" u javnosti: Od ZABRANE "FAST FOOD-a" kod škola do KRAĆEG BOLOVANJA

NOVOSTI- OVA USTANOVA JE PRAVI PRIMER: Ministarka Grujičić obišla zdravstvenu stanicu u Borči u Kovilovu

POLITIKA- U Srbiji godišnje oko 500 ljudi oboli od raka krvi

POLITIKA- Institut za transfuziju krvi Srbije: Apel davaocima, nedostaju sve krvne grupe

"Eris", nova podvarijanta omikron soja koviida-19 - ima li razloga za strah

Nova podvarijanta omikron soja koviida-19 "eris" registrovana je prošle nedelje u Srbiji. Lekari navode da kod mlađih daje blagu kliničku sliku dok u rizik mogu doći hronični bolesnici, gojazni i starije osobe.

Svetska zdravstvena organizacija je, ranije ove godine, navela da podvarijanta "eris" ne donosi značajniju opasnost po javno zdravlje.

Od jednog do dva pacijenta dnevno, koliko ih je bilo u prethodnom periodu na pregledu u ambulanti Infektivne klinike, do desetak, koliko ih je danas.

Načelnik Infektivne klinike prof. dr Goran Stevanović kaže da nova podvarijanta omikrona kod zdravih a naročito mlađih osoba daje blage kliničke slike, ali kod osoba koje su starije, sa komorbiditetima, srčanim bolestima, preteranom gojaznošću - javljaju se upale pluća.

Trenutno imamo 10 hospitalizovanih bolesnika sa kovid pneumonijama, nemamo nijednog bolesnika u jedinicama intenzivnog lečenja, navodi Stevanović.

Savtuje građane da izbegavaju kontakt s sobama koje imaju simptome respiratorne infekcije.

"I dalje stojim kod toga da je najbolja preventiva za sve infektivne bolesti za koje postoji vakcina – vakcinacija", napominje Stevanović.

Dvostruko manje zaraženih nego pre godinu dana

Brojevi polako rastu i u domovima zdravlja, ali ne zabrinjavaju. Dvostruko je manje kovid pozitivnih nego u istom periodu prošle godine, ali u zdravstvenim ustanovama i dalje važe protivepidemijske mere. A virusa ima i respiratornih, stomačnih, pa i koviida.

Dr Milena Turubatović iz Doma zdravlja Savski venac kaže da u toj zdravstvenoj instituciji i dalje postoji respiratorna ambulanta.

Pacijenti se javljaju sa simptomima temperature, malaksalosti, nekih respiratornih tegoba ili gastrointestinalnih tegoba.

Procedura je ista kao i za vreme kovid ambulanti – lekar vas pregleda, procenjuje da li je potreban test. Po potrebi se rade laboratorijske analize, rentgen pluća, objašnjava Turubatovićeva.

Za blage simptome nije mnogo značajno da li je reč o kovidu ili je neka prehlada zato što ih lečimo isto, dodaje dr Turubatović.

"Eris" u Italiji

U Italiji je proteklih dana broj kovid pacijenata povećan za 40 odsto, ali se tamo više i testira, jer tako nalaže Ministarstvo zdravlja.

Savetuje se osobama koje su došle u kontakt sa onima koji imaju simptome koviida da se takođe testiraju. Starijim pacijentima savetuje se nošenje maski i vakcinacija na jesen, kaže dopisnica RTS-a iz Italije Sanja Lučić.

S druge strane italijanski stručnjaci, lekari, zbog porasta ove varijante u Italiji, smatraju da neće doći do eskalacije.

U Institutu Batut potvrdili su prisustvo nove podvarijante soja omikron u Srbiji, ali slične su kliničke slike i sve se leči na isti način.

Na sajtu Ministarstva zdravlja u četvrtak, 7. septembra, objavljeno da su za prethodnih sedam dana u Srbiji virusom korona zaražene 964 osobe od 5.647 testiranih, a novi presek biće objavljen 14. septembra.

Odobrena upotreba unapređenih vakcina protiv kovida 19, moći će da se koriste krajem septembra

Američka Uprava za hranu i lekove (FDA) odobrila je upotrebu unapređenih vakcina protiv kovida 19, koje su pokazale efikasnost u odbrani od rasprostranjenih varijanti omikron soja.

To u praksi znači da bi njihovo korišćenje moglo početi krajem septembra, prenosi AP.

FDA je u ponedeljak dala zeleno svetlo za upotrebu vakcina efikasnih protiv varijante KSBB.1.5, čiji su proizvođači Fajzer/Bajontek i farmaceutska kompanija Moderna, dok vakcine kompanije Novavaks zdravstvene vlasti i dalje analiziraju.

Odobrenje za upotrebu unapređenih vakcina američke vlasti su izdale u trenutku porasta broja obolelih od kovida i brzog širenja soja pod nazivom "Eris", u SAD i drugim delovima sveta.

Stručnjaci američkih Centara za kontrolu i prevenciju bolesti (CDC) trebalo bi da se sastanu danas kako uputili preporuku o tome ko bi trebalo i može da primi unapređenu verziju vakcine.

"BUM-BUM DANA" Predlozi ministarke zdravlja Danice Grujičić koji su "eksplozirali" u javnosti: Od ZABRANE "FAST FOOD-a" kod škola do KRAĆEG BOLOVANJA

Prof. dr. Danica Grujičić, ministarka zdravlja, od formiranja Vlade Srbije, sigurno da je imala najviše ideja i predloga koji su "eksplozirali" u javnosti i izazvali su mnogo polemike. Neke od inicijativa i deo njenih najava veliki deo građana je prihvatio, ali je bilo i onih koji se protive ili misle da se njeni predlozi ne mogu sprovesti u praksi.

Na čelu zdravstva je 11 meseci, a njena izjava o zabrani prodaje "brze hrane" u blizini školskih objekata pokrenula je lavinu komentara.

Ketering za škole

Govoreći o gojaznosti dece ministarka Grujičić je rekla da je "brza hrana opasna kao droga".

- Kao što su zabranjene kockarnice u blizini škole, tako treba biti zabranjena i brza hrana - izjavila je Danica Grujičić.

Najviše zabrinjava činjenica da je među gojaznima sve veći broj dece, a prema procenama koje je sprovelo Ministarstvo zdravlja, taj broj ide i preko 30 odsto.

- Imamo procenjeno da preko 30 odsto naše dece ima problem sa prekomernom težinom. Radimo na tome da se obnovi Čigota. To je jedna od retkih institucija koja se bavila tim problemom, a posebno je imala program za decu - rekla je ministarka i istakla da bi "bilo super kada bismo decu mogli da hranimo u školi, da imamo neki catering".

Zabrana pušenja običnih i elektronskih cigareta i u restoranima

Početak ove godine Grujičić je izjavila da je Zakon o zabrani pušenja u zatvorenom prostoru završen, ali da se čeka usklađivanje sa ostalim zakonima. Naglasila je da je kaznena politika veoma važna u sprovođenju ovog zakona i da inspekcija mora da ide u kontrole. Navela je tada da ako neko kome je puna kafana dima treba da se naplati 5.000 dinara kazna, ništa nećemo uraditi, dok bi se nad kaznom od milion dinara sigurno zamislilo.

Potom je u martu poručila da ukoliko se usvoji novi predlog zakona o potpunoj zabrani pušenja u zatvorenom prostoru, i elektronske cigarete će biti zabranjene u zatvorenim javnim prostorima, firmama i ugostiteljskim objektima.

Naime, kada je Srbija 2010. godine usvojila Zakon o zaštiti stanovništva od izloženosti duvanskom dimu, koji zabranjuje pušenje u zatvorenom radnom i javnom prostoru, i u javnom prevozu, ugostiteljski objekti su bili izuzeti. Prema njenim rečima svaki zakon ide na uvid svim ministarstvima i pre usvajanja treba da prođe i Vladu i Skupštinu, ali mi kao zemlja i kao narod "ne smemo da se brukamo zbog pušenja u zatvorenom prostoru".

- Treba misliti na karcinom pluća koji je u Srbiji u porastu, jer je dokazano da 95 odsto obolelih od tog tumora čine pušači ili oni koji su bili dugogodišnji pušači – rekla je Grujičić za "Blic".

Privremeno ukidanje društvenih mreža u Srbiji?

Nakon dva stravična masakra u maju ove godine koja su zavila Srbiju u crno, prof. dr Danica Grujičić predložila je ukidanje društvenih mreža "Fejsbuk", "Tviter", "Instagram" i "Tiktok" na određeni period.

Gostujući u televizijskim emisijama rekla je da je "možda potrebno na oko mesec dana prekinuti sve, i "Fejsbuk" i "Instagram" i sve druge mreže, kao i "Tik Tok" i "Tviter".

- Mesec dana restarta, neka se vrate nekim normalnim akcijama. "Tiktok" je u žiži javnosti, ništa nije bolji ni "Tviter". Imate ljude koji su frustrirani, umesto da odu kod psihologa i lepo popričaju. Eto poziv mladima, da se opredele za kliničku psihologiju, dajte da pomognemo zemlji - rekla je Grujičić.

Nakon što se 3. maja dogodio masakr u beogradskoj OŠ "Vladislav Ribnikar", narednih dana je više dece privedeno na informativni razgovor zato što su veličali strašan zločin u toj školi.

- Molim one koju pišu kojekakve gluposti, sad će da urade ovo ili ono, ili veličaju ubice ili kriminalce, da shvate da oni nisu nikakvi opasni ni momci niti fenomenalne devojke. Nemojte slati mrziteljske poruke po mrežama. Možda je trenutak da se sve te mreže ukinu u Srbiji, bar na neko vreme. Neko će reći, ona

je radikalna uvek je bila takva, u medicini ako ne postoji hijerarhija i protokoli mi gubimo pacijenta a mi doktori nemamo taj luksuz - rekla je Danica Grujičić.

Kraće bolovanje

Ministarska zdravlja Danica Grujičić je najavila i izmenu zakona o zdravstvenom osiguranju i kraće bolovanje. Javnost je nakon toga negodovala, a odluka je promenjena - bez komisije na bolovanje će se moći najduže mesec dana?

U izjavi za "Blic TV" je to potvrdila i rekla da su dve nedelje bile nekada, ali se toga mladi ne sećaju.

- Bile su samo dve nedelje i onda je pacijent išao na komisiju. Ono što pojedini mediji nisu shvatili ili nisu naveli je da su onkološki pacijenti, sveže operisani pacijenti, trudnice, pacijenti sa invaliditetom izuzeti, ali su to ljudi koji zaista imaju ozbiljne bolesti. S druge strane, pošto je javna rasprava u toku, dolazi nam predlog i da kritično oboleli pacijenti, koji možda nisu operisani, ali su ležali u intenzivnim negama, takođe ne moraju da idu na komisiju, već im lekar po izlasku iz bolnice može dati dva meseca. Znači pratili smo medicinu. E, sad ideja jeste bila da budu dve nedelje. Kao politički mnogo iskusniji od mene, predsednik se javio, moram priznati da me je podržao, ali je osluškujući građane, predložio da bude mesec dana za početak, da tako naglo ne skraćujemo, pa ćemo videti kasnije šta će se dešavati. Ja se nadam da je to jedna dobra odluka koju smo doneli – rekla je ministarka zdravlja za "Blic".

OVA USTANOVA JE PRAVI PRIMER: Ministarka Grujičić obišla zdravstvenu stanicu u Borči u Kovilovu

MINISTARKA zdravlja prof. dr Danica Grujičić obišla je zdravstvenu stanicu u Borči koju je 2021. godine otvorio predsednik Srbije, Aleksandar Vučić. Ministarka se upoznala sa kadrovskim kapacitetima, opremljenošću zdravstvene ustanove i potrebama iste. Ova zdravstvena ustanova je primer kako bi trebalo da izgledaju sve zdravstvene stanice u Srbiji.

- Ovo je nešto što zapravo pokazuje u kom pravcu treba da ide srpsko zdravstvo: maksimalni razvoj primarne zdravstvene zaštite sa 'spuštanjem specijalističkih službi' - ocenila je Grujičić navodeći da bi bilo lepo da tako funkcionišu sve zdravstvene stanice. Dodala je da je reč o novoj i velikoj stanici, te da bi i neke manje mogle da funkcionišu jednako dobro.

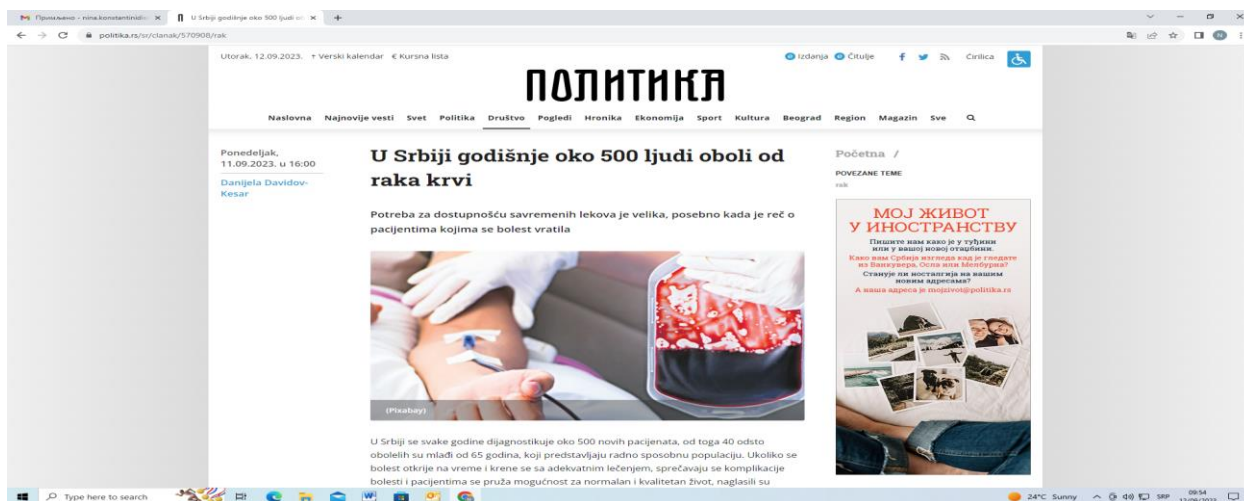
- Ovo je ustanova koja pokriva veoma veliki broj ljudi, koji tu mogu da završe 80 odsto posla. Uz nabavku još nekoliko aparata nema potrebe da idu preko reke i u tercijarne zdravstvene ustanove - dodala je ministarka.

Takođe, najavljeno je da će ubrzo biti opremljena namenska prostorija za novi mamograf.

Tom prilikom, ministarka je otvorila i novu ambulantu u Kovilovu u kojoj će zdravstvena zaštita biti dostupna građanima svakog radnog dana.

Obilasku je prisustvovao i državni sekretar u Ministarstvu zdravlja, doc. dr Aleksandar Stefoski.

ПОЛИТИКА

U Srbiji godišnje oko 500 ljudi oboli od raka krvi

Potreba za dostupnošću savremenih lekova je velika, posebno kada je reč o pacijentima kojima se bolest vratila

U Srbiji se svake godine dijagnostikuje oko 500 novih pacijenata, od toga 40 odsto obolelih su mlađi od 65 godina, koji predstavljaju radno sposobnu populaciju. Ukoliko se bolest otkrije na vreme i krene se sa adekvatnim lečenjem, sprečavaju se komplikacije bolesti i pacijentima se pruža mogućnost za normalan i kvalitetan život, naglasili su stručnjaci povodom obeležavanja Meseca borbe protiv raka krvi. Multipli mijelom je drugi po učestalosti hematološki malignitet.

Pravi lek u pravo vreme – pravilo je u lečenju svake bolesti, a za obolele od multiplog mijeloma ovo je izuzetno važno, jer podrazumeva personalizovan terapijski pristup, tj. prilagođen profilu svakog pacijenta, uključujući njegov klinički status, ali i biološke karakteristike same bolesti, navodi prof. dr Jelena Bila, predsedavajuća Aktiva za multipli mijelom Srpskog lekarskog društva (SLD).

– Aktiv i hematolozi u našoj zemlji nastoje da prate evropske smernice u lečenju multiplog mijeloma u cilju postizanja najboljih rezultata i produženja života naših pacijenata. Potreba za dostupnošću visoko efikasnih savremenih lekova u multiplom mijelomu je velika, posebno kada se govori o pacijentima kojima se bolest vratila, odnosno koji su u relapsu bolesti. Oko 30 odsto obolelih ima bolest visokog rizika i njima je u našoj zemlji potrebno omogućiti lečenje novim terapijama, inovativnog mehanizma delovanja koje u kombinaciji sa već dostupnim lekovima odlaže vreme do pogoršanja i progresije bolesti i značajno produžavaju životni vek u odnosu na trenutno dostupne terapije, uz očuvanje kvaliteta života i postizanje socijalnog i radnog funkcionisanja. Savremene terapije su standard u lečenju u Evropi, a dostupne su i u zemljama regiona – naglašava dr Bila.

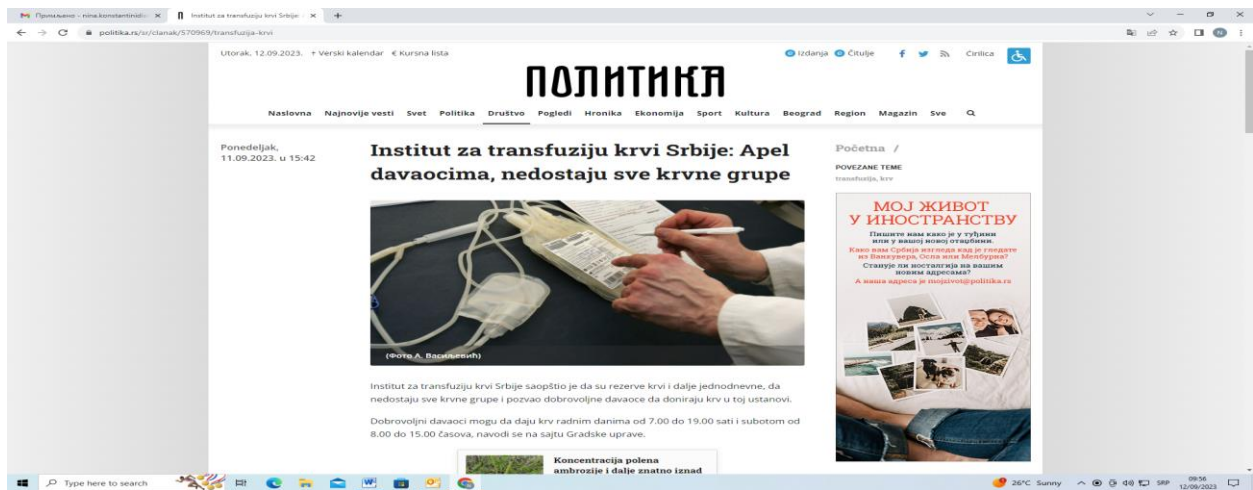
Kod većine pacijenata se javlja anemija koja za posledicu ima pojavu malaksalosti, zamora i ubranog srčanog rada i posledičnog srčanog popuštanja, objašnjava prof. dr Predrag Đurđević, rukovodilac Klinike za hematologiju Univezitetskog kliničkog centra Kragujevac.

– Koštani bol se javlja jer u multiplom mijelomu dolazi do razgradnje kostiju, one postaju tanke i može doći do preloma prilikom pada ili spontano. Učestale infekcije su takođe jedan od znakova multiplog mijeloma, kao i bubrežna slabost. Preporučujemo da se jednom do dva puta godišnje urade laboratorijske analize krvi, i ukoliko postoje izražena anemija, povišene vrednosti ukupnih proteina, povišena sedimentacija i nalaz oslabljene bubrežne funkcije, uz navedene simptome, izabrani lekar treba da uputi pacijenta hematologu na dalje analize i preglede – ističe dr Đurđević.

Dr Mila Purić, hematolog iz Instituta za onkologiju i radiologiju Srbije, navodi da se u kliničkoj praksi susreće sa pacijentima sa multiplim mijelomom kod kojih je došlo do pogoršanja bolesti i kojima je neophodna inovativna terapija kako bi se bolest stavila pod kontrolu i produžio život. Ona objašnjava da je, u skladu sa zakonskom regulativom, samo kod nekih pacijenata u kasnoj fazi bolesti, moguće primeniti savremenu terapiju, i da se tada zaista vidi koliko je velika korist za pacijente i zadovoljstvo lekara da mogu da pomognu obolelima.

– Imamo mlađe pacijente kod kojih je bolest u pogoršanju, a uz to imaju i visoko rizične karakteristike bolesti. Veliki je značaj genskog profilisanja za primenu odgovarajuće terapije u multiplom mijelomu – kaže asistentkinja dr Aleksandra Sretenović, hematolog iz Univerzitetskog kliničkog centra Srbije.

ПОЛИТИКА

Institut za transfuziju krvi Srbije: Apel davaocima, nedostaju sve krvne grupe

Institut za transfuziju krvi Srbije saopštio je da su rezerve krvi i dalje jednodnevne, da nedostaju sve krvne grupe i pozvao dobrovoljne davaoce da doniraju krv u toj ustanovi.

Dobrovoljni davaoci mogu da daju krv radnim danima od 7.00 do 19.00 sati i subotom od 8.00 do 15.00 časova, navodi se na sajtu Gradske uprave.

Takođe, doniranje krvi je moguće i sutra od 10.00 do 14.00 časova u Gradskoj opštini Vračar i od 8.00 do 13.00 časova u Vatrogasnoj brigadi Beograd na Zvezdari.

U sredu, 13. septembra, kako se navodi, akciji će se pridružiti zaposleni u „Beograd-putu” na Zvezdari, gde će se transfuziološki autobus nalaziti od 9.00 do 13.00 sati, kao i zaposleni u GSP-u „Beograd” u novobeogradskom pogonu od 10.00 do 14.00 časova, javlja Tanjug.

U četvrtak krv će moći da se donira u Crvenom krstu Obrenovca od 9.00 do 14.00 časova, a u petak u istom vremenskom periodu krv se može dati ispred Gradske opštine Zvezdara i Starog Merkatora u Novom Beogradu. U subotu, 16. septembra, od 10.00 do 15.00 sati transfuziološki autobus će biti u Kaluđerici, ispred „Point centra”, a u nedelju od 11.00 do 16.00 sati u rakovičkom Tržnom centru „Big”.